

**Транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини
мажбурий суғурта қилиш
01/03 -сон ҲИСОБ-ШАРТНОМАСИ**

Бувайда ш.

2022 йил «26» Январь

Кейинги ўринларда "Суғурта қилдирувчи" деб аталадиган **Норин-Фаргона ирригация тизими бошкармаси** Низом асосида ҳаракат қиладиган **А.Хамракулов**, бир томондан, ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан 2018 йил 19 ноябрда берилган серия СФ 00236-сон лицензия асосида ҳаракат қиладиган, кейинги ўринларда "Суғурталовчи" деб аталадиган **ҚК МЧЖ «EUROASIA INSURANCE» Бувайда маркази** 2022 йил 05 январдаги 70-сонли Ишончнома асосида ҳаракат қиладиган **М.Хамрокулова** орқали, иккинчи томондан, ушбу Ҳисоб-шартномани куйидагилар тўғрисида туздилар:

1. ШАРТНОМА ПРЕДМЕТИ

- 1.1. «Транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига асосан транспорт воситасидан фойдаланишда транспорт воситалари эгаларининг жабрланувчилар ҳаёти, соғлиғи ва (ёки) мол-мулкига етказилган зарарнинг ўрнини қоплаш бўйича фуқаролик жавобгарлиги қонун ҳужжатларига мувофиқ юзага келиши билан боғлиқ бўлган мулккий манфаатлари мажбурий суғурта объектидир.
- 1.2. Ушбу ҳисоб-шартномага киритилмаган шартлар бўйича Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 24 июндаги 141-сонли Қарорига илова қилинган Қоидаларга амал қилинади. *олдидан 100%*

2. СУГУРТА ҲОДИСАСИ

- 2.1. Транспорт воситасидан фойдаланишда жабрланувчиларнинг ҳаёти, соғлиғи ва (ёки) мол-мулкига зарар етказилганлиги учун суғурта қилдирувчининг ёки транспорт воситаси эгасининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш шартномаси бўйича жавобгарлиги суғурталанган бошқа шахснинг фуқаролик жавобгарлиги юзага келиши суғурта ҳодисаси ҳисобланади.

3. ИСТИСНОЛАР

- 3.1. Куйидагилар оқибатида транспорт воситалари эгалари фуқаролик жавобгарлигининг юзага келиши суғурта ҳодисаси ҳисобланмайди:
 - 3.1.1. Мажбурий суғурта бўйича суғурта полисида кўрсатилмаган транспорт воситасидан фойдаланишда зарар етказиш;
 - 3.1.2. Маънавий етказилган зарар ва (ёки) бой берилган фойданинг ўрнини қоплаш бўйича мажбуриятнинг юзага келиши;
 - 3.1.3. Транспорт воситасидан махсус ажратилган жойларда мусобақалар, синовлар ёки ўқув ҳайдовии давомида фойдаланишда зарар етказилганлиги;
 - 3.1.4. Атроф муҳитнинг ифлослиниши;
 - 3.1.5. Ташилаётган юк таъсирида зарар етказилиши, агар бундай жавобгарлик мажбурий суғуртанинг тегишли тури тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ мажбурий суғурта қилиниши керак бўлса;
 - 3.1.6. Ходимлар хизмат ёки меҳнат мажбуриятларини бажараётганида уларнинг ҳаёти ёки соғлиғига зарар етказилиши, агар бу зарарнинг мажбурий суғуртанинг тегишли тури тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ иш берувчи томонидан қопланиши лозим бўлса;
 - 3.1.7. Йўловчининг ҳаёти, соғлиғи ва (ёки) мол-мулкига зиён етказилганлиги туфайли келиб чиққан зарарларнинг ўрнини ташувчи томонидан қоплаш мажбурияти;
 - 3.1.8. Ҳайдовчининг ўзи бошқараётган транспорт воситасига ва унинг тиркамасига, уларда ташилаётган юкка ва (ёки) уларга ўрнатилган асбоб-ускуналарга зарар етказилганлиги;
 - 3.1.9. Юкни ортиш ёки туширишда, шунингдек транспорт воситаси мазкур транспорт воситасининг эгаси бўлган корхона, муассаса ёки ташкилот ҳудудида ҳаракатланганида зарар етказилганлиги;
 - 3.1.10. Нодир ва бошқа ноёб буюмлар, меъморий ёдгорликлар, қимматбаҳо ва ярим қимматбаҳо тошлар ва металллардан ишланган буюмларга, диний қадриятга эга буюмлар, санъат асарлари, қўлёзмалар, ноёб аудиовизуал асарларга ҳамда интеллектуал фаолиятнинг бошқа маҳсулларига, қимматли қоғозлар, нақд пулларга, шу жумладан чет эл валютасига шикаст етказилганлиги ёки уларнинг йўқ қилинганлиги;
 - 3.1.11. Жабрланувчиларнинг суғурта ҳодисаси юзага келишига қаратилган қасддан қилган хатти-ҳаракатлари натижасида етказилган зарар.
- 3.2. 3.1. бандида кўрсатилган ҳолларда транспорт воситаси эгаларининг фуқаролик жавобгарлиги юзага келган тақдирда етказилган зарарнинг ўрни улар томонидан қонун ҳужжатларига мувофиқ қопланиши керак.

4. СУГУРТА СУММАСИ, СУГУРТА МУКОФОТИ

- 4.1. Транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлиги бўйича суғурта суммаси ҳар бир транспорт воситаси учун 40 000 000 (қирқ миллион) сўм миқдоридан белгиланади. Улардан:
 - а) жабрланувчи мол-мулкига етказилган зарар учун - суғурта суммасидан 35 фоизгача;
 - б) жабрланувчи ҳаёти ёки соғлиғига етказилган зарар учун - суғурта суммасидан 65 фоизгача;
- 4.2. Транспорт воситаларининг сони 10 дона.
- 4.3. Ҳисоб-шартномаси бўйича умумий суғурта суммаси 400 000 000 (турт юз миллион) сўм.
- 4.4. Суғурта мукофоти бўйича ҳисоб-китоблар ҳар бир транспорт воситаси учун ЎзР ВМнинг 2008 йил 24 июндаги 141-сонли қарори билан тасдиқланган транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик мажбуриятлари суғуртаси Қоидалари асосида амалга оширилади.
- 4.5. Ушбу ҳисоб-шартномага тақдим этилган ариза-анкеталар асосида умумий суғурта мукофоти суммаси 600 000 (олти юз минг) сўм.
- 4.6. Суғурта мукофоти бир вақтнинг ўзида нақд пулсиз шаклда миллий валютада тўланади. Суғурта шартнома бўйича суғурталовчининг мажбуриятлари пул маблағлари суғурталовчининг (вакили) банкдаги ҳисоб рақамига келиб тушгандан сўнг кучга киради.
- 4.7. Агар мажбурий суғурта шартномаси амалда бўлган даврда суғурталовчи жабрланувчига суғурта товони тўласа, у ҳолда Суғурта қилдирувчи Суғурталовчидан суғурта товони тўланганлиги тўғрисидаги хабарнома олинган кундан эътиборан икки ҳафта муддатда тўланган суғурта товони суммасига ва мажбурий суғурта шартномаси амал қилишининг қолган муддатига мутаносиб равишда қўшимча суғурта мукофотини тўлайди.

5. СУГУРТА ШАРТНОМАСИ МУДДАТИ

- 5.1. Мажбурий суғурта шартномаси суғурта мукофоти тўлангандан сўнг кучга киради, шартнома муддати суғурта полисида кўрсатилади.
- 5.2. Суғурта полиси ва махсус давлат белгиси суғурта мукофоти тўлангандан сўнг тақдим этилади.

6. ТОМОНЛАРНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

- 6.1. Суғурта қилдирувчининг мажбуриятлари:
 - 6.1.1. Суғурта мукофотини ушбу шартноманинг 4.6. бандига асосан тўлаб бериши.
 - 6.1.2. Ҳайдовчиларни (ходимларни) ИТХ содир бўлганда ДЙХХБ ходимларини кутиши ва жабрланувчи (унинг меросхўри ёки ҳуқуқий вориси)га мажбурий суғурта полиси нусхасини тақдим этишлик тўғрисида огоҳлантириши.
 - 6.1.3. Суғурта ҳодисаси содир бўлганда:
 - ИТХ содир бўлганда кечиктирмасдан узоғи билан 72 соат ичида ёзма равишда суғурта полиси нусхаси билан суғурталовчини суғурта ҳодисаси тўғрисида ЎзР ВМнинг 2008 йил 24 июндаги 141-сонли қарори б-илувасига мувофиқ хабардор этиши.
- 6.2. Суғурта қилдирувчининг ҳуқуқлари:
 - 6.2.1. Суғурта қилдирувчи жабрланувчига етказилган зарарнинг ўрнини суғурталовчининг ёзма розилиғи билан ўз ҳисобидан қопласа, суғурта қилдирувчи етказилган зарарнинг ўрнини қоплаш тартибида ўзи амалга оширган тўловларни тасдиқловчи ҳужжатларни тақдим этгандан сўнг суғурта товонини олиши мумкин.

6.3. Суғурталовчининг мажбуриятлари:

6.3.1. Жабрланувчига (унинг меросхўрига ёки ҳуқуқий ворисига) ёки суғурта қилдирувчига (агар суғурта товони ўз ҳисобидан амалга оширилган бўлса) шартномада кўрсатилган ҳолларда суғурта товонини тўлаш тўғрисидаги қарори қабул қилинган кундан эътиборан беш иш куни мобайнида амалга ошириш;

6.3.2. Суғурта полиси ва махсус давлат белгиси бланкаси йўқотиб қўйилган тақдирда унинг дубликатларини тақдим этиш. Дубликатлар суғурталовчи томонидан суғурта қилдирувчи мурожаат қилган ва у дубликатларни тайёрлаш бўйича харажатларни тўлаган кундан бошлаб икки кун муддатда берилади.

6.4. Суғурталовчининг ҳуқуқлари:

6.4.1. Агар шикастланган мол-мулкни ёхуд унинг қолдиқларини кўздан кечириш ва мустақил экспертиза қилишга (баҳолашга) қадар ушбу шартнома талабларига мувофиқ амалга оширилган шу мол-мулкни таъмирлаш ёки унинг қолдиқларини утилизация қилиш суғурта ҳодисасининг мавжудлигини ва мажбурий суғурта шартномаси бўйича ўрни қопланиши лозим бўлган зарарларнинг миқдорини тўғри аниқлаш имконини бермаса, суғурталовчи жабрланувчига (унинг меросхўрига ёки ҳуқуқий ворисига) суғурта тўловини ёки унинг бир қисмини тўлашни рад этишга ҳақли.

7. СУГУРТА ТОВОННИ ТЎЛАШ ТАРТИБИ

7.1. Суғурта товони етказилган зарар миқдорида, лекин суғурта пулидан ошмаган миқдорда суғурталовчи томонидан бевосита жабрланувчига (унинг меросхўри ёки ҳуқуқий ворисига) тўлаб берилади.

7.2. Агар суғурта ҳодисаси содир бўлганда суғурта товони тўловлари бир нечта жабрланувчига (уларнинг меросхўрларига ёки ҳуқуқий ворисларига) тўланиши керак бўлса ва уларнинг суғурталовчига билдирилган талаблари суммаси суғурта товони миқдоридан ортиқ бўлса, суғурта товони ҳар бир жабрланувчининг барча жабрланувчилар (уларнинг меросхўрлари ёки ҳуқуқий ворислари) талабларининг умумий суммасидаги улушига мутаносиб равишда тўланади.

7.3. Агар суғурта қилдирувчи (фуқаролик жавобгарлиги мажбурий суғурта шартномаси бўйича суғурталанган бошқа шахс) жабрланувчига етказилган зарарнинг ўрнини суғурталовчининг ёзма розилиги билан ўз ҳисобидан қопласа, суғурта қилдирувчи (фуқаролик жавобгарлиги мажбурий суғурта шартномаси бўйича суғурталанган бошқа шахс) етказилган зарарнинг ўрнини қоплаш тартибида ўзи амалга оширган тўловларни тасдиқловчи ҳужжатларни тақдим этганидан кейин суғурталовчи суғурта қилдирувчига суғурта тўловини тўлайди.

Ушбу ҳолат бўйича қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиши керак:

- суғурта полиси;
- зарар етказилганлиги фактини ва зарар миқдорини тасдиқловчи ҳужжатлар (йўл-транспорт ҳодисаси тўғрисидаги ҳулоса ёки қарор, тиббиёт муассасаси маълумотномаси ёхуд ҳаётга ёки соғлиққа зарар етказилганлигини тасдиқловчи бошқа ҳужжатлар, ўлим ҳақидаги далолатнома ёхуд гувоҳнома);
- мол-мулкка зарар етказилганлиги фактини ва зарар миқдорини тасдиқловчи ҳужжатлар (тижорат далолатномалари, юк хатлари, асосий воситалар дафтаридан кўчирмалар, тўлов ҳужжатлари, хизматлар кўрсатиш ва ишлар бажариш учун тузилган шартномалар, мол-мулкни мустақил баҳолаш далолатномалари ва бошқа шу кабилар);
- жабрланувчининг шахсини тасдиқловчи ҳужжат;
- мерос ҳуқуқини ёки ҳуқуқий ворисликни олганликларини, шунингдек меросхўрларнинг шахсини ёки ҳуқуқий ворисларнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар (агар суғурта товони жабрланувчининг меросхўрларига ёхуд ҳуқуқий ворисларига тўланиши керак бўлса).

Банкнинг тўлов амалга оширилганлиги тўғрисидаги белгиси қўйилган тўлов топшириқномаси нусхаси;

7.4. Суғурта товони суд харажатларини, шунингдек жарималар ва бошқа шу каби тўловларни қопламайди.

7.5. Суғурта товонини тўлаш суғурталовчининг суғурта товонини тўлаш тўғрисидаги қарори қабул қилинган кундан эътиборан беш иш куни мобайнида амалга оширилади.

8. РЕГРЕСС ТАРТИБИДА ТАЛАБ ҚИЛИШ ҲУҚУҚИ

8.1. Суғурта қилдирувчи зарар етказган шахсга (суғурта қилдирувчига, фуқаролик жавобгарлиги мажбурий суғурта шартномаси бўйича суғурталанган бошқа шахсга) ўзи тўлаган суғурта тўлови миқдорида қуйидаги ҳолларда регресс тартибида талаб қилиш ҳуқуқига эга, агар:

- а) мазкур шахснинг қасди оқибатида жабрланувчининг ҳаёти, соғлиғи ва (ёки) мол-мулкига зарар етказилган бўлса;
- б) суғурта транспорт воситаси мазкур шахс томонидан мастлик ҳолатида ёки гиёҳвандлик воситалари, психотроп моддалар ёки шахснинг ақл-идрокига таъсир кўрсатувчи бошқа моддалар таъсири остида бошқарилаётганда етказилган бўлса;
- в) мазкур шахс ўзи фойдаланаётганда зарар етказган, транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқига эга бўлмаган бўлса;
- г) мазкур шахс йўл-транспорт ҳодисаси содир бўлган жойдан яширинган бўлса;
- д) мазкур шахс транспорт воситасини бошқаришга рухсат этилган шахс сифатида мажбурий суғурта шартномасига киритилмаган бўлса (транспорт воситасидан фақат мажбурий суғурта шартномасида кўрсатилган ҳайдовчилар фойдаланиши шarti билан мажбурий суғурта шартномаси тузилганда);
- е) суғурта ҳодисаси мазкур шахс транспорт воситасидан мажбурий суғурта шартномасида назарда тутилмаган аниқ даврда фойдаланаётганда содир бўлган бўлса (транспорт воситасидан мажбурий суғурта шартномасида назарда тутилган даврда фойдаланиш шarti билан мажбурий суғурта шартномаси тузилганда).

8.2. Бунда суғурталовчи мазкур шахсдан суғурта ҳодисасини кўриб чиқишда қилинган харажатларни қоплашни ҳам талаб қилишга ҳақлидир.

9. ТАРАФЛАРНИНГ МАЖБУРИЯТЛАРИ

9.1. Ушбу шартнома мажбуриятлари бажарилганда ёки лозим даражада бажарилмаганда суғурталовчи ва суғурта қилдирувчи амалдаги Ўзбекистон Республикаси Қонунчилиги бўйича жавобгар бўладилар.

9.2. Ушбу шартномани бажаришда юзага келадиган низолар ва келишмовчиликлар тарафлар ўртасида музокаралар йўли билан ҳал этилади, музокаралар ҳал бўлмаган тақдирда амалдаги Ўзбекистон Республикаси Қонунчилигига мувофиқ ҳал этилади. *amal kundum 31.12.2022y*

10. ТАРАФЛАРНИНГ ЮРИДИК МАНЗИЛЛАРИ ВА РЕКВИЗИТЛАРИ

ҚК МЧЖ «EUROASIA INSURANCE» ш.а.б.ш.да маркази
Узмилий Банк АЖФнинг филиали
x/p 20214000003968010650600493
ИНН 202723160

Суғурталовчи ном:
М.Хамрокулова

М.ў.

Илова: Транспорт воситаларини бошқаришнинг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий бўйича суғурта қилиш қонунидан нусха

СУГУРТА ҚИЛДИРУВЧИ:

Норин-Фаргона ирригация тизими бошқармаси
Бағдод тумани Зафаробод кишлоғи
x/p 100021860302127042402170061
ИНН 204669789 ОКЭД

Суғурта қилдирувчи номидан:
А.Хамракулов

М.ў.

Юрист:

А.А. Дехдолов

